

O MIE ȘI UNĂ DE NOPTI

REGIS

Frumoasa și deșteapta Șeherazada sau cum au luat naștere poveștile din "O mie și una de nopti"	5
Covorul zburător	12
Povestea lui Abdulah cel orb	20
Aventurile prințului Firuz	27
Prințul Timur sau binele nu se pierde niciodată	37
Calul năzdrăvan	45
Lampa lui Aladin	54
Povestea cocoșatului mort	64
Povestea sultanului cerșetor	72
Povestea pescarului cu Ifritul	82
Povestea orașului vrăjit	92
Povestea minunată a "Orașului de Aramă"	100
La locuitorii din adâncul mării	109
Povestea norocosului Juder	118
Fântâna fermecată	127
Iamlica, regina subpământeană	135
Minunata poveste a regelui Beluchia	144
Tânărul Alişar și frumoasa Zumurud	152
Aventurile Tânărului Hasan Al-Basri	161
Cheile soartei	178
Sindbad marinarul	188
Împărat de o zi	198
Prințul Kamer El-Zeman și prințesa Budur	206
Surorile rele	215
Ali Baba și cei patruzeci de hoți	230

Frumoasa și deșteapta Şeherezada sau cum au luat naștere poveștile din "O mie și una de nopți"

În vremea apusă de mult trăia un sultan care domnea peste una dintre cele mai mari împărații dinspre soare-răsare. Împărația aceasta se întindea până în China și peste ținuturi întregi din India, iar oști puternice și numeroase îi păzeau granițele de orice năvală a dușmanilor.

Acest sultan avea doi fii: Şahriar, cel mai mare, și Şahzeman, cel mai mic. Amândoi erau viteji fără seamă și se iubeau mult între dânsii. De aceea, când tatăl lor închise ochii și muri, se înțeleseră ușor cum să împartă împărația. Şahriar, fiind mai mare, rămase în cetatea de scaun a tatălui său și își opri pentru dânsul partea cea mai întinsă din împărație, pe când fratele său Şahzeman se mulțumi să domnească peste țara Samarcand, dinspre părțile Persiei.

Așa s-au despărțit cei doi frați, fără să se întâlnească timp de douăzeci de ani. În țările lor era mulțumire, liniște și belșug, deoarece amândoi domneau cu dreptate și cu duhul blândeței. Într-o bună zi, însă, sultanului Şahriar i se făcu dor de fratele său Şahzeman. Trimise, aşadar, pe marele său sfetnic să-l poftească în împărația și în cetatea sa de scaun.

Sultanul Şahzeman, căruia nu-i era mai puțin dor de fratele său mai mare, primi bucuros această invitație și se grăbi să pornească la drum. Dar după ce merse o bucată, își aduse aminte că uitase ceva la palat.

Se întoarse deci, dar atunci află că soția sa se făcuse vinovată de o greșeală pentru care Şahzeman socotî că nu se cuvine altă pedeapsă decât moartea. Trase, prin urmare, sabia și o omorî pe loc, tăindu-i capul. După această ispravă, porniră din nou la drum și ajunse cu bine la cetatea de scaun

Şahriar însă băgă de seamă că Şahzeman stă mereu amărât, că abia se atinge de mâncare și că slăbește și se ofilește văzând cu ochii. Îl întrebă deci, aşa cum un frate întreabă pe fratele la care ține:

- Frățiorule, ce ai, că slăbești și nu mănânci mai nimic?

- Mă doare o rană veche, se mulțumi să răspundă Şahzeman, nevrând să spună adevărata pricina a supărării cel mistuia.

După câteva zile, Şahriar chemă pe fratele său la o vânătoare, dar Şahzeman nu vră să meargă, spunând că nu se simte bine. Şahriar plecă singur la vânătoare. Însă, în lipsa lui, Şahzeman văzu întâmplător că soția fratelui său căzuse într-o greșelă și mai mare decât greșeala săvârșită de soția sa. "Vă să zică, își vorbi el singur, sunt femei și mai păcătoase decât nevastă-mea".

Gândul acesta îi alungă oarecum tristețea și făcu să-i trezească din nou pofta de mâncare. La înapoierea sa de la vânătoare, Şahriar se miră, dar și se bucură de schimbarea în bine a fratelui său. De aceea, îl întrebă:

- Spune-mi și mie, ca să mă bucur și mai mult, ce ți s-a întâmplat în lipsa mea, că nu mai ești trist și că ai poftă de mâncare?

- Dacă ți-ăș spune adevărul, îi răspunse Şahzeman, n-ai să te bucuri, ci, dimpotrivă, ai să te amărăști foarte mult, aşa că este mai bine să nu-ți spun nimic.

Un astfel de răspuns trezi și mai tare dorința și nerăbdarea lui Şahriar de a afla ce anume se întâmplase. Stăru, prin urmare, și nu se lasă până ce, în sfârșit, Şahzeman nu i-a povestit tot ce știm că se întâmplase. Auzind acestea, Şahriar se întunecă la față și se aprinse de mânie. Totuși, fiind mai în vîrstă decât fratele său și deci mai cumpănat la judecată, zise:

- Frățiorule, e mai bine să părăsim palatul și scaunele noastre împărătești și să mergem să trăim într-un loc pustiu câte zile ne mai sunt hărăzite.

Şahzman consumți și aşa plecară amândoi de la palat și umblără multe zile și multe săptămâni merseră ei până ce într-o zi, pe înserate, nimeriseră într-un loc pustiu la marginea unui râu, unde hotărâră să întindă cortul și să trăiască o viață de pustnici.

Dar aşa a fost să fie, ca și în pustiul acela să întâlnneasă o femeie care greșise și păcătuise mai rău decât soțiile lor. Întâlnirea cu această femeie i-a făcut ca să-și schimbe gândul de a trăi în pustiu.

- Să ne întoarcem, zise Şahriar, în împărățiile noastre și să ne trăim și de acum încolo viața noastră de sultani.

Despărțindu-se, s-a dus fiecare în împărăția sa. Povestea nu ne spune ce a mai făcut și cât a mai trăit Şahzman. Știm însă ce a făcut fratele său Şahriar.

După ce s-a întors la cetatea sa de scaun, a tăiat îndată capul nevestei sale, precum și capetele roabelor și robilor care o slujeau. Apoi, clocotind de ură, jură să se răzbune pe toate femeile pentru o greșală săvârșită de soția sa. Răzbunarea lui Şahriar a fost într-adevăr groaznică, aşa cum se va vedea din cele ce urmează.

S-a căsătorit din nou, dar în dimineața zilei de după căsătorie a poruncit ca miresei, care nu se făcuse vinovată cu nimic, să i se taie capul. În aceeași zi se căsători iarăși, dar și noua mireasă avu o soartă la fel: în dimineața zilei următoare i s-a tăiat capul. A luat o a treia, dar nici aceasta n-a avut o soartă mai bună.

Și aşa, în fiecare zi cădeau sub securea călăului capetele celor mai frumoase fete din împărăție, ca jertfă nevinovată a setei de răzbunare a sultanului Şahriar.

Așa a făcut el trei ani. Poporul începuse să murmură și

să fugă în lume cu fetele. A venit, aşadar, o vreme când în oraș nu mai rămăsesese nici o fată de vîrstă de măritat.

Însă Şahriar chemă pe Marele-vizir, adică pe primul său sfetnic, și îi porunci ca negreșit să-i găsească o fată pe care să o ia în căsătorie.

Marele-vizir avea două fete, amândouă frumoase: pe Şeherezada, care era mai mare, și pe Duniazade, care era mai mică. Pe lângă frumusețe, Şeherezada trecea cu drept cuvânt ca fata cea mai intelligentă și cea mai citită din întreaga împărăție. Citise vietile tuturor sultanilor și povești fără număr de la mai multe popoare. Și avea acasă la ea vreo mie de cărți cu astfel de povești.

Când văzu că tatăl ei se întoarce acasă întunecat la față, ea îl întrebă pricina pentru care este amărât și necăjit, iar Marele-vizir îi povesti ce-i poruncise sultanul. Atunci Şeherezada zise că dorește și ea să fie soția sultanului Şahriar. La vorba aceasta, tatăl ei se îngrozi și îi răspunse:

- Nenorocito! Aceasta înseamnă să mergi la moarte sigură!

Însă Şeherezada nu se sperie, ci stăru în hotărârea ei. Credea că, datorită deșteptăciunii și celorlalte însușiri prețioase, va izbuti să pună capăt furiei sultanului și, în felul acesta, să scape de la moarte atâtea nevinovate cărora urma să le vină rândul.

Văzând că toate stăruințele sunt zadarnice, Marele-vizir, cu inima zdrobitoră de durere, împărtași sultanului dorința Şeherezadei. "Să fie aşa cum dorește fiica ta!" răspunse sultanul Şahriar. Dar să nu-și închipuie că am să mă port altfel cu dânsa. A doua zi după căsătorie i se va tăia și ei capul".

Şeherezada nu se sperie nici de acest răspuns al sultanului. Însoțită de tatăl ei, merse la palat și în aceeași zi avu loc căsătoria ei cu sultanul Şahriar.

După cum era obiceiul pământului, seara, sultanul trebuia să ia prima masă de după nuntă numai cu soția sa. Însă Şeherezada își se rugă, zicându-i:

- Nu-mi dă oare voie Măria Ta să chem și pe Duniazade, sora mea mai mică? Fiindcă a rămas singură acasă, stă supărată.

- Să vină la masă și sora ta! se încovi sultanul, care trimise două slave să o aducă pe Duniazade.

Spunem aici că, pentru o pricină care se va vedea numai decât, Şeherezada se înțelesese de mai înainte cu sora sa Duniazade ca să o cheme.

Și aşa, sultanul a stat la masă cu cele două surori. Însă, după masă, Duniazade zise către Şeherezada:

- Surioară, n-ai vrea să ne spui una dintre povestile tale frumoase?

Şeherezada răspunse:

- Aș spune, dacă îi face plăcere Măriei Sale, stăpânului nostru.

Sultanul consimți. Şeherezada începu acum să spună o poveste. Frumoasă era povestea, dar mult mai frumos era felul ei de a povesti și nespus de dulce îi era graiul, ce părea un cântec îngeresc. Sultanul asculta ca vrăjit, iar orele care treceau i se păreau minute. Când Şeherezada a isprăvit povestea, el i-a cerut să mai spună una.

Şeherezada a început o nouă poveste, dar n-a putut-o isprăvi atunci când se iviră zorile zilei. Dura ceva mai mult. Se oprise tocmai la locul de unde povestea devinea mai interesantă și mai atrăgătoare.

Cu toate că se aprobia ora la care trebuia să i se taie și ei capul, sultanul își zise: "Nu o trimit astăzi la moarte. O las să trăiască până mâine, pentru ca diseară să pot afla sfârșitul povestii".

Seara următoare, Şeherezada, fericită și încurajată

de hotărârea sultanului, spuse sfârșitul poveștii, dar, la rugămintea surorii sale Duniazade, începu una nouă, pe care o duse până la jumătate atunci când zorile zilei se iviră din nou. Si știuse să se opreasă tocmai atunci când dorința și curiozitatea sultanului de a afla urmarea se aprinsese și mai tare. El iarăși amâna cu o zi osândirea la moarte a deșteptei Şeherezada.

Așa a mers zi după zi și seară după seară. Au trecut săptămâni, au trecut luni, iar Şeherezada a izbutit să țină vie și atâtă curiozitatea sultanului Şahriar timp de o mie și una de nopți. Se oprea la răsăritul soarelui în partea cea mai interesantă a poveștii, apoi continua în seara următoare.

La sfârșitul celor o mie și una de nopți, sultanul nu numai că nu o osândea la moarte, ci îi jură credință și trăi cu dânsa fericit până la sfârșitul vieții sale.

Cât despre Duniazade, ea se căsători cu sultanul Şahzeman, fratele mai mic al sultanului Şahriar.

Iată care sunt minunatele povești cunoscute cu numele de "O mie și una de nopți". Din porunca sultanului au fost scrise și astfel au pătruns în toate țările și la toate popoarele.

În volumul de față redăm câteva dintre aceste povești, prelucrate anume pentru copii și tineri.

Un sultan puternic și bogat din India avea trei fii, dintre care cel mai mare era în vîrstă de 20 de ani, al doilea în vîrstă de 18 ani, iar al treilea în vîrstă de 16 ani. Ei se numeau Barak, Sabur și Rihan și trăiau în cea mai bună înțelegere frătească.

Într-o zi dintre zile, tatăl lor, sultanul, le zise:

- E vremea să mergeți să cunoașteți lumea și pământul. Vă sfătuiesc, aşadar, să plecați la drum. Ba chiar doresc să mergeți și să vizitați pe prietenul meu împăratul Persiei, la curtea căruia veți avea prilejul să învățați multe lucruri de folos. Iar dacă vreunui dintre voi îi va plăcea fiica împăratului, m-ar bucura mult să-mi fie noră.

Peste câteva zile, cei trei frați porniră la drum și după o călătorie de multe săptămâni sosiră cu bine în capitala Persiei, unde fură primiți și găzduiți cu toată prietenia de împăratul persan.

Acolo văzură și cunoșcură pe fiica împăratului, pe prințesa Selma cea neîntrecută în frumusețe. Le plăcu la tustrei deopotrivă. Cât despre dânsa, ea vorbea frumos cu

toți trei, însă fără să arate prin ceva că ține la unul mai mult decât la altul. Văzând aceasta, tatăl Selmei chemă pe cei trei frați la o parte și le zise:

- Mergeti și cercetați împărăția mea în lung și în lat și căutați un dar frumos și potrivit pentru Selma. O dău de soție aceluia dintre voi care va aduce darul cel mai bun și mai nimerit.

Cei trei frați au plecat bucuroși la drum. După ce au ieșit din oraș, s-au despărțit, fiecare apucând pe alt drum. S-au întăles însă între dânsii să se întâlnească din nou după șase luni, iar locul de întâlnire să fie la marginea unui lac, la malul căruia crescuseră trei palmieri singuratici.

Drumul îi duse pe Barak într-un oraș cu prăvălii bogate în mărfuri de preț. Pe când umbra din prăvălie în căutarea unui dar cât mai frumos pentru Selma, iată că auzi un glas strigând:

- Cine dă zece mii de galbeni pentru un covor?

Mergând înspre partea de unde venea glasul, văzu că un om bătrân cară pe umeri un covor vechi, rupt și pentru care nu ai fi dat nici un galben.

Totuși, Barak îi spuse omului să meargă cu el la hanul unde trăsesese în găzdă, iar când sosiră acolo, îl întrebă:

- Ce însușiri prețioase are covorul tău, ca să ceri pe el zece mii de galbeni?

Stăpânul covorului îi răspunse:

- Dacă te aşezi pe el, după ce îl întinzi pe jos, este de ajuns să-i spui să te ducă unde vrei, că o clipă după aceea ai și sosit acolo. Și ca să-i dovedească îndată că așa este, întinse covorul pe jos și zise lui Barak:

- Vino să șezi mai aproape de mine și spune unde voiești să mergi.

- Vreau, răspunse Barak, să merg în India, la palatul tatălui meu.

În aceeași clipă, el și negustorul erau la palatul din India. După ce merseră cu aceeași iuțeală în mai multe orașe vestite, se întoarseră la urmă la hanul din orașul în care Barak întâlnise pe negustor.

Aici Barak numără bucuros negustorului suma de zece mii de galbeni, făcându-se în chipul acesta stăpânul covorului názdrăvan.

“Selma este a mea! își zise Barak. Nu e cu puțință ca frații mei să găsească vreun dar aşa de prețios.”

După ce făcu el călătorii în toate țările de pe pământ, Barak merse, la împlinirea celor șase luni, la locul de întâlnire cu frații săi, adică pe malul lacului unde crescuseră cei trei palmieri și unde sosi cel dintâi.

La rândul său, prințul Sabur, al doilea frate, după ce cutreierase mai multe orașe din Persia fără să găsească darul potrivit pentru Selma, nimeri la urmă într-un oraș unde un negustor cerea zece mii de galbeni pentru o simplă țeavă de alamă.

- Dar ce însușiri aşa de prețioase are țeava aceasta, îl întrebă Sabur, ca să ceri pe ea zece mii de galbeni?

- Prin țeava aceasta, îi răspunse negustorul, poți vedea pe oricine dorești să vezi. Poftim și încearcă.

Sabur luă țeava, se uită prin ea și zise:

- Vreau să-l văd pe tatăl meu!

În aceeași clipă îl văzu aşa de aproape, parcă ar fi fost la doi pași de el. Apoi zise:

- Vreau să o văd pe Selma!

Și o văzu jucându-se veselă cu prietenele ei.

“Selma este a mea!” își zise el fericit și plăti îndată negustorului suma de zece mii de galbeni. După aceea merse la marginea lacului, unde se întâlni cu Barak.

Rihan, al treilea frate, își atinse mai repede ținta decât Barak și Sabur.

După ce se despărțise de frații săi, mergea trist și amărât pe drumul mare. Se căia că se despărțiseră și își zicea:

- Mai bine îi lăsăm pe frații mei să-și încerce norocul cu Selma și să o ia în căsătorie unul dintre ei decât să hoinăresc singur pe drumuri.

Dar iată că îi ieși înainte un omuleț, care îi zise:

- Nu te amărâ cu firea, voievodule! Șase luni trec repede. Până atunci, vino să stai la mine și lasă în grija mea alegerea darului pentru Selma.

Omulețul acela era împăratul piticilor. Îl duse pe Rihan la palatul său, care, cu toate că se afla înlăuntrul pământului, era însă de o măreteție și de o bogăție cum nu se poate spune prin cuvinte. Acolo stătu printul Rihan tot timpul cât frații săi umblau după daruri. Când sosi ziua plecării, împăratul piticilor îi dete un trandafir și îi zise:

- Iată darul tău pentru Selma. Trandafirul acesta, care nu se veștejește niciodată, are o însușire deosebită. Este de ajuns să-l miroasă un bolnav, care ar fi aproape să moară, ca să se facă numai decât bine.

După ce mulțumi împăratului piticilor pentru frumosul dar, Rihan plecă la drum și merse și el la marginea lacului cu cei trei palmieri singuratici. De acolo și până la capitala Persiei mai era o jumătate de zi de drum. Însă, mai înainte ca ei să pornească, Sabur zise:

- Ia să privesc prin oceanul meu și să văd ce mai face Selma.

Privi, dar îndată scăpă din mâini oceanul, adică țeava de alamă, și strigă îngrozit:

- Selma e pe moarte! Privilii și voi ca să vedeti cum este aproape să-și dea sufletul.

Era adevărat. Totuși, Rihan zise liniștit:

- Nu moare, că o scap eu! Frate Barak, du-ne la dânsa pe covorul tău și să vedeti cum se face îndată bine.

Barah îi duse pe covorul său, iar Rihan îi dete Selmei să miroasă trandafirul pe care i-l dăruise împăratul piticilor. A fost de ajuns să miroasă o singură dată, pentru că în aceeași clipă să se vindece de boală și chiar să se facă mai sănătoasă de cum fusese înainte. și ea și împăratul mulțumiră adânc celor trei frați, însă acum se ivi încurcătura cea mare.

Pe care dintre ei trei să aleagă ea de bărbat?

- Trandafirul lui Rihan, zise ea, m-a scăpat de la moarte, dar fără covorul lui Barak, care v-a adus aşa de repede, orice ajutor ar fi venit prea târziu. Pe de altă parte, dacă Sabur nu s-ar fi uitat cu oceanul, nu ați fi știut că sunt bolnavă și nu v-ați fi grăbit să veniți. Iată de ce îmi este foarte greu să aleg pe unul dintre voi.

Tatăl ei i-a dat dreptate. Adresându-se apoi celor trei frați, le zise:

- Eu zic că e mai bine să facem altceva. Să mergem mâine dimineață afară din oraș și, unul după altul, să tragăți cu arcul. Cine va arunca săgeata mai departe, acela să ia pe Selma de soție.

Ziua următoare, însoțiti de împărat și mai mulți curteni și ofițeri, cei trei frați se duseră pe câmpul care servea anume pentru tragerea la țintă. Trase mai întâi Barak, a cărui săgeată căzu departe pe câmp. După el, trase Sabur, iar săgeata acestuia căzu și mai departe. Când, la rândul său, trase și Rihan, săgeata lui străbătu văzduhul cu iuțeala fulgerului și se făcu nevăzută. O căutară, dar nu a fost chip să o găsească.

Din pricina că nu au găsit-o, a rămas ca Sabur să fie biruitorul, deci el să ia de soție pe frumoasa Selma.

A doua zi se făcu nunta, iar Barak și Rihan, după ce îl felicitără pe fratele lor, plecară fiecare în treaba sa. Barak o luă pe drumul care ducea în India, la tatăl său, pe când Rihan apucă în altă direcție.